

Mazāk zināmas alternatīvas emisiju samazināšanā no purviem un organiskajām augsnēm

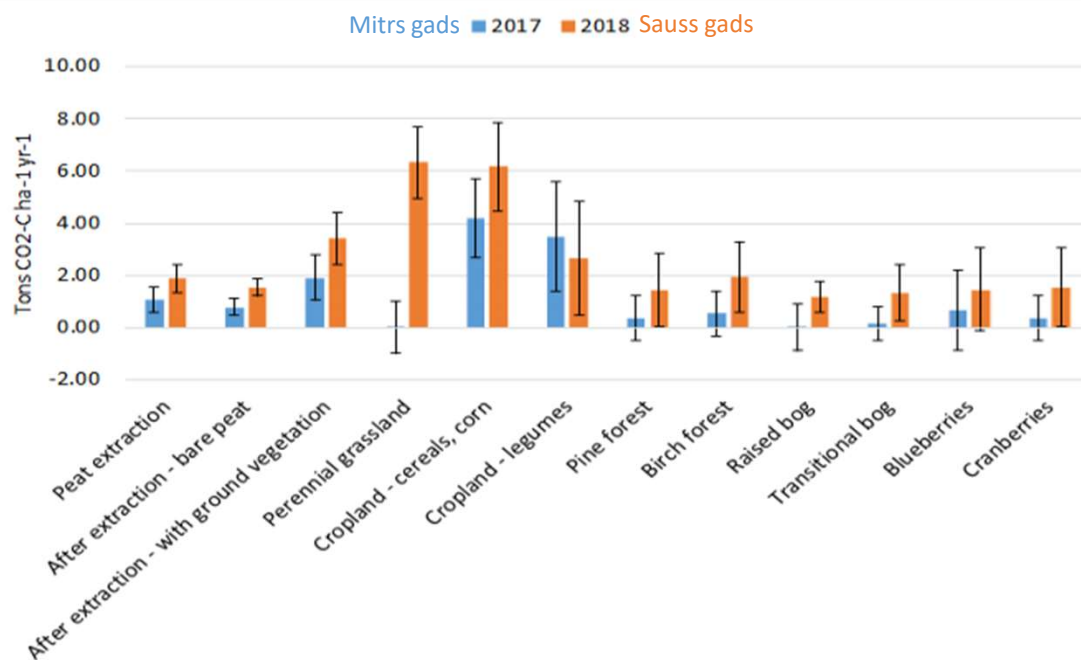
Dr. ģeol. (PhD *Earth Sciences*) Normunds Stivriņš

Dr. ģeol. Ilze Ozola

NEKP 22.02.2022

CO₂ emissions in 2017 and 2018

MITRĀKI APSTĀKĻI
-> MAZĀK CO₂

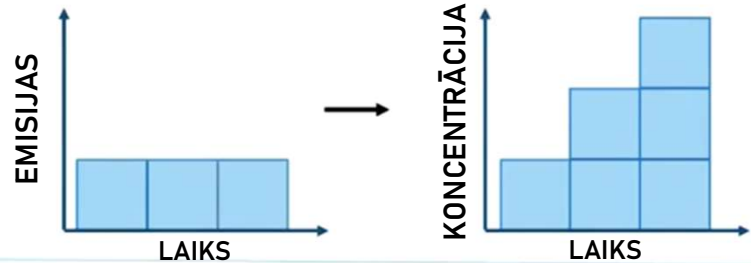

SAUSĀKI APSTĀKĻI
-> VAIRĀK CO₂

IFE14 CCM/LV/001103

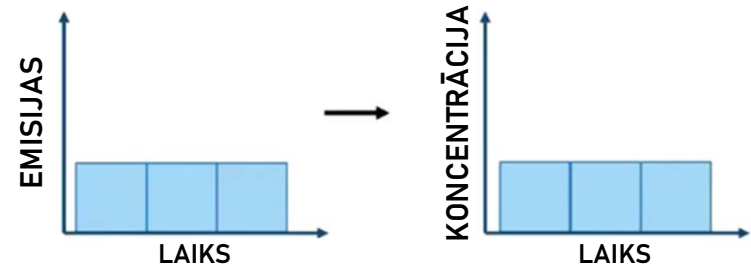
Lupiķis, A. 2019. Measurement of GHG emissions in peatlands across different land uses – the basis for improved GHG inventory. LIFE Restore: Sustainable management of degraded peatlands and climate.

CO₂

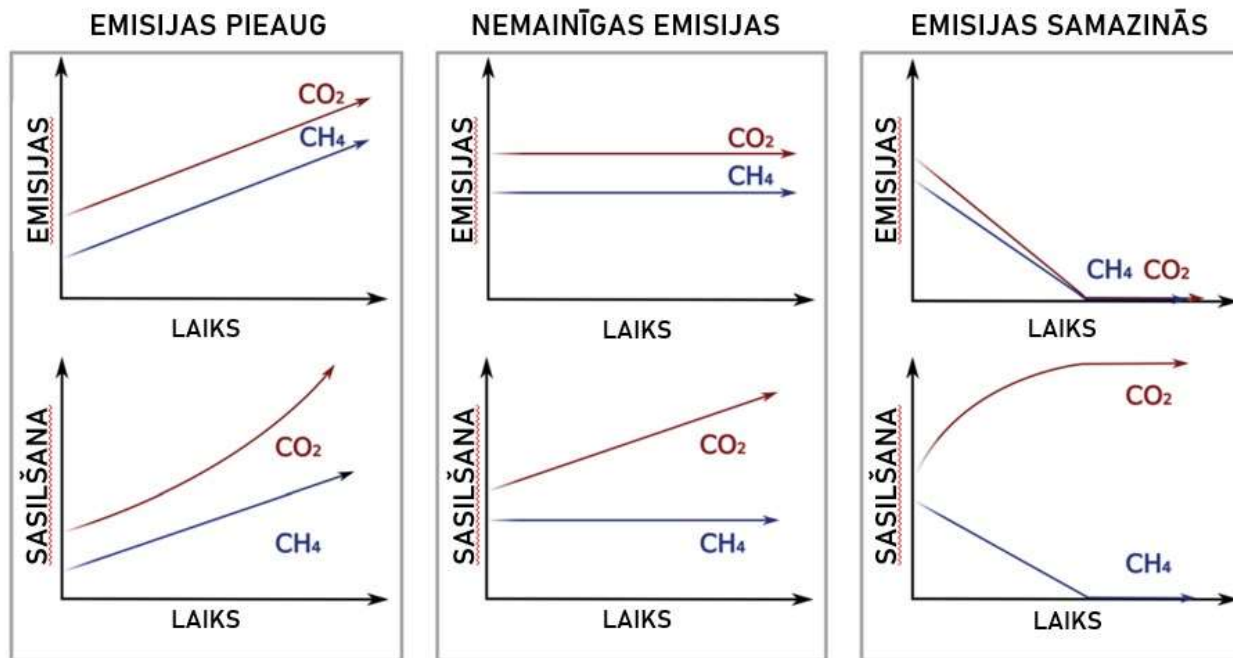
CO₂ ATMOSFĒRĀ PASTĀV LĪDZ PAT 1000 GADIEM UN LAIKA GAITĀ PIE VIENĀDĀM EMISIJĀM TĀ KONCENTRĀCIJA TIKAI PALIELINĀS

CH₄

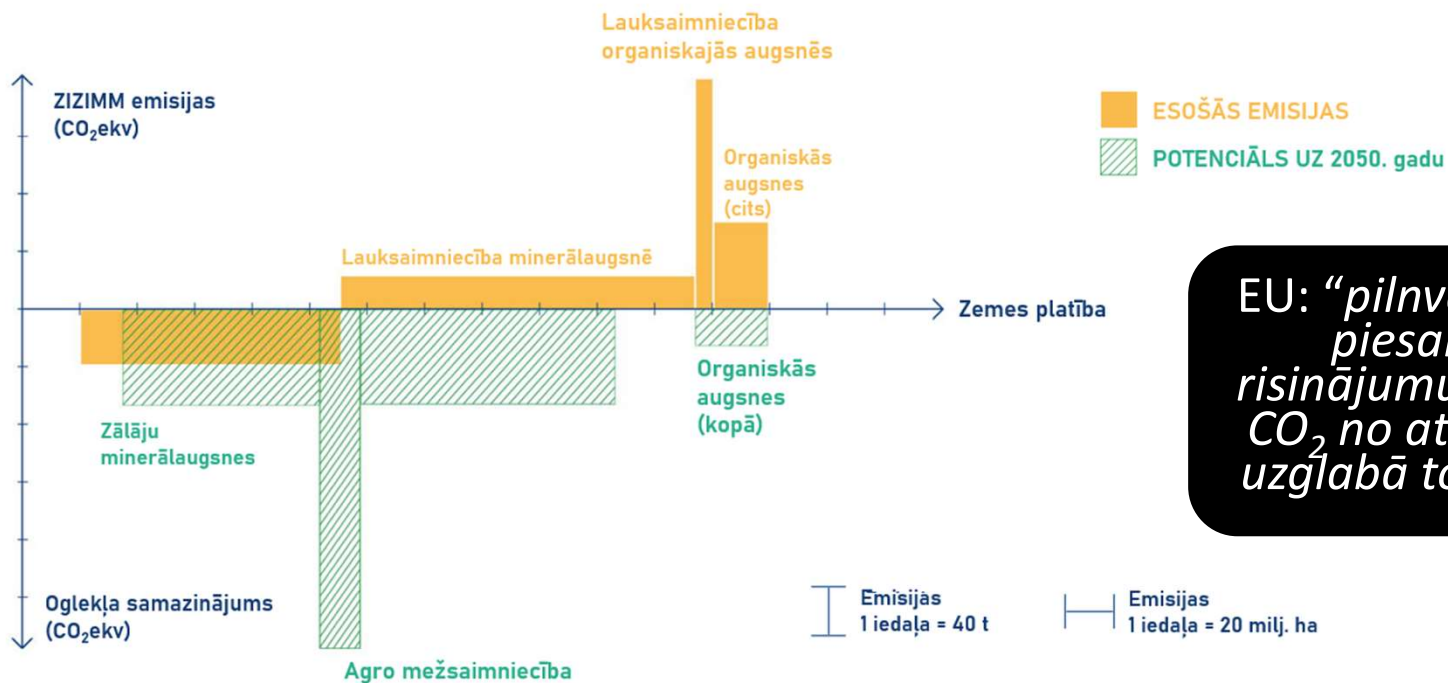

CH₄ 12 GADU LAIKĀ ATMOSFĒRĀ SADALĀS UN TĀ KONCENTRĀCIJA NEUZKRĀJĀS

CO₂ UN CH₄ IETEKME UZ KLIMATU PIE DAŽĀDIEM SCENĀRIJIEM

LATVIJAS ĢEOGRĀFISKIE UN ĢEOLOĢISKIE APSTĀKĻI IR PATEICĪGI, LAI VARĒTU RISINĀT ŠOS JAUTĀJUMUS ATTIECĪBĀ UZ ORGANISKAJĀM AUGSNĒM

EU: “*pilnveidot oglekļa piesaistīšanas risinājumus, kas uztver CO₂ no atmosfēras un uzglabā to ilgtermiņā*”

PALUDIKULTŪRA – LAUKSAIMNIECĪBA VAI MEŽKOPĪBA UZ MITRIEM UN PĀRMITRIEM KŪDRĀJIEM, KAS NODROŠINA KŪDRAS UZKRĀŠANOS UN SAGLABĀŠANOS

UZKRĀJ OGLEKLI

SAGLABĀ UN UZTUR BIODAUDZVEIDĪBU

IZMANTOJAMA VIRSZEMES BIOMASA

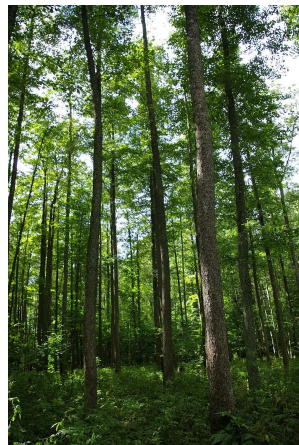

Parastais miežubrālis
(*Phalaris arundinaceae* (L.) Rauschert)

http://www.silava.lv/userfiles/file/MiezaBralis-BrosuraM_optim.pdf

Jarveoja et al., 2013, Region Environmental Change, 13: 781-795.

[http://www.silava.lv/userfiles/file/Mezzinatne%2021\(54\)2010/Mezzinatne%2021%20Liepins.pdf](http://www.silava.lv/userfiles/file/Mezzinatne%2021(54)2010/Mezzinatne%2021%20Liepins.pdf)

Melnalksnis
(*Alnus glutinosa* L. Gaertn.)

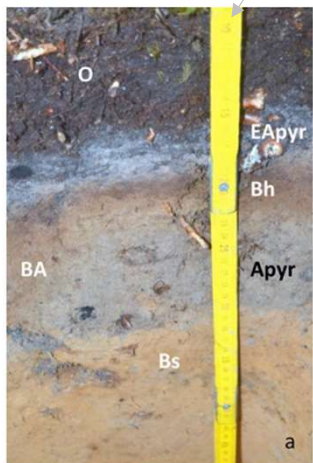
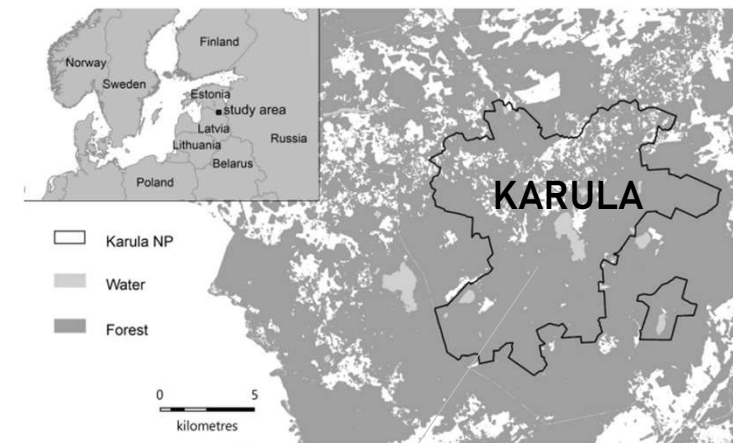

Niedres
(*Phragmites australis* (cav.) Trin. Ex Steud.)

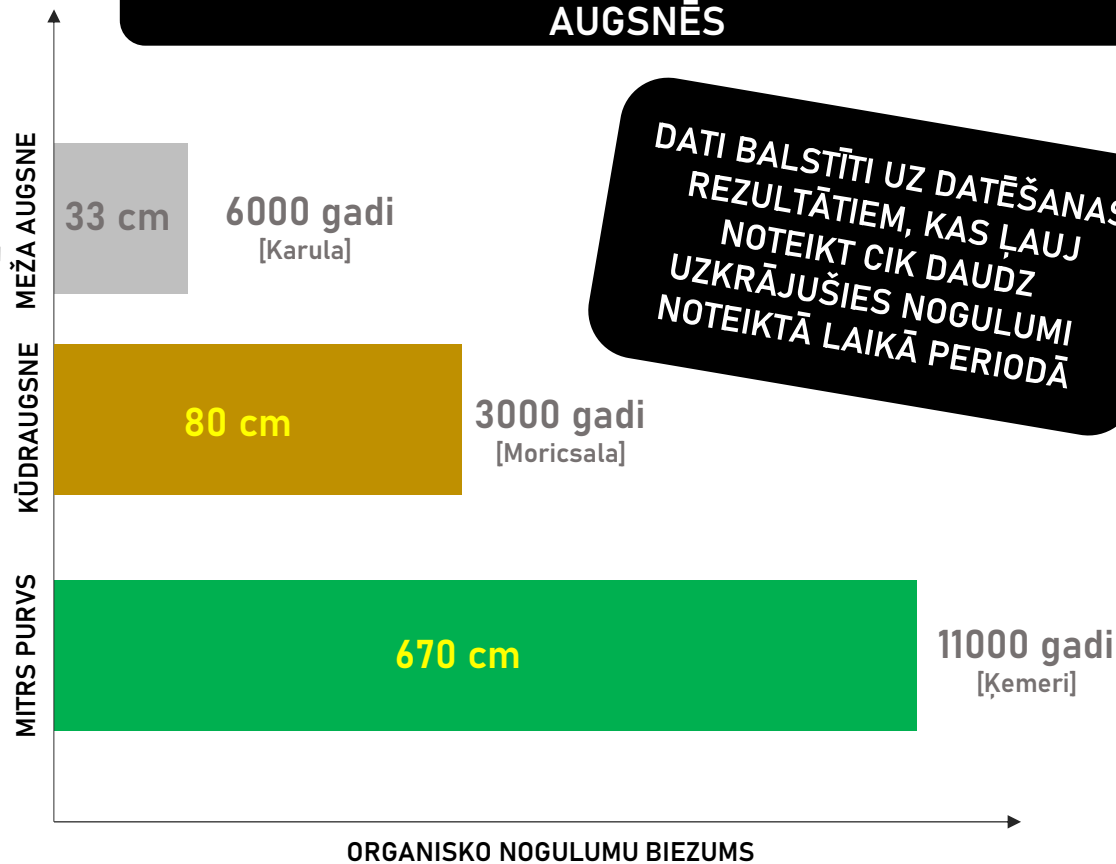
Cubars, E. 2010. Scientific Journal of Riga Technial University, 1: 67-71

http://site-319632.mozfiles.com/files/319632/Feasibility_Study_Full_Report_LV_2020_final.pdf?1587076150

http://www.silava.lv/userfiles/file/projektu%20parskati/2016_lazdina_lvm_kudra.pdf

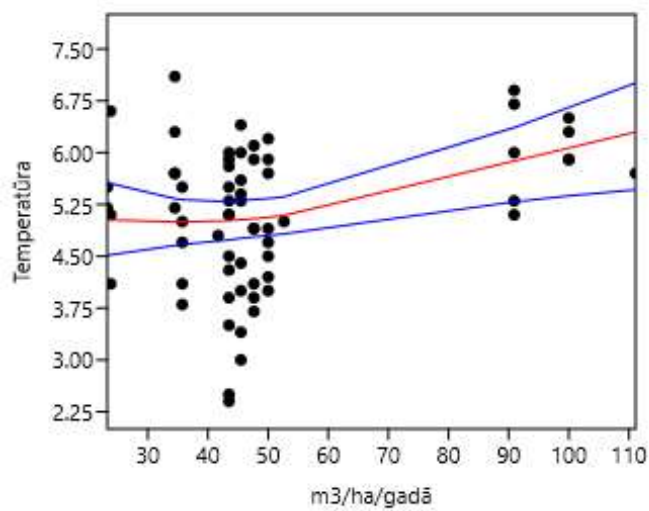
33 cm

ORGANIKAS SADALĪŠANĀS ILGTERMIŅĀ NOTIEKT IZTEIKTĀK SAUSĀKĀS LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽU AUGSNĒS

DATI BALSTĪTI UZ DATĒŠANAS REZULTĀTIEM, KAS ĻAUJ NOTEIKT CIK DAUDZ UZKRĀJUŠĪES NOGULUMI NOTEIKTĀ LAIKĀ PERIODĀ

JĀŅEM VĒRĀ NE TIKAI SEG BET ARĪ UZKRĀTAIS OGLEKĻA APJOMS!!!

Savstarpējā attiecība starp mērīto kūdras pieauguma apjomu un vidējo gaisa temperatūru (Stivrins et al., 2017, Mires & Peat; Stivrins et al., 2018 Estonian Journal of Earth Sciences)

**POZITĪVA KŪDRAS
UZKRĀŠANĀS
BILANCE LATVIJAS
TERITORIJĀ**

vidējie rādījumi:

t C/ha/gadā: **1,89**

CO₂ ekv t/ha/gadā: **6,96**

Kūdras uzkrāšanās apjoms m³/ha/gadā: **50,57**

MEDEMA PURVS –
teritorija, kas tiek
uzskatīta par
izstrādātu un
degradētu oglekļa
emitētāju, patiesībā
jau uzkrāj oglekli un
jau nodrošina
bioloģisko
daudzveidību

**RĀKA PURVS – SIA
“KLASMANN-
DEILMAN LATVIA”
daļā no
izstrādātajiem
kūdras laukiem
sastādītas sūnas –
teritorija, kas uzkrāj
oglekli un nodrošina
bioloģisko
daudzveidību**

SECINĀJUMI

- Ņemot vērā pašreizējo Eiropas Savienības politiku un virzību uz samazinātām SEG emisijām no organiskajām augsnēm un biodaudzveidības saglabāšanu, paludikultūra ir viens no potenciālajiem risinājumiem, kas nodrošina kā SEG samazinājumu, tā arī palielina oglekļa uzkrāšanos augsnē un nodrošina virszemes biomasas tālāku ekonomisku izmantošanu
- Pašlaik nav skaidri definēts, kāds ir mērķis – samazināt SEG vai gaisa temperatūru, kur īstermiņa un ilgtermiņa risinājumi var atšķirties
- Ja mērķis ir samazināt CO₂ un N₂O un uzkrāt oglekli augsnē, tad ieteicams atjaunot vai nodrošināt pārmitrus apstākļus organisko augsņu teritorijās, bet ja mērķis ir samazināt CH₄, tad organisko augsņu meliorācija ir iespējamais risinājums
- Viens risinājums visam nav iespējams un tādēļ būtu jāparedz integrēt vairākus potenciālos scenārijus (apmežošana un paludikultūra), pirms tam veicot katras teritorijas izvērtēšanu konkrētajai aktivitātei
- Sarežģītāk apsaimniekojamās mitrās lauksaimniecības teritorijas ar organiskajām augsnēm un neizmantotās dabīgās un daļu jau izmantotās purvu teritorijas varētu paredzēt definēt kā oglekļa krātuves
- Izvērtēt izstrādātos kūdras laukus – kuri no tiem ir SEG emitētāji, kuri jau oglekļa krātuves; iespējams, tā varētu būt daļa no atbildes, kā samazināt emisijas ZIZIMM sektorā